

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Весела Иванова Гелева, преподавател по Хорово дирижиране в катедра „Музикална педагогика и дирижиране” на факултет „Музикална педагогика” в Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство “Проф. Асен Диамандиев”-Пловдив

за доц. д-р Цветанка Костадинова Коловска, преподавател по Методика на музикалното възпитание катедра „Музикална педагогика и дирижиране” на АМТИИ ”Проф. Асен Диамандиев”-Пловдив, кандидат в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор”, област на висше образование 1. Педагогически науки, специалност „Методика на обучението по музика” в професионално направление 1.3. „Методика на обучението по....”

Цветанка Коловска завършва с пълно отличие и Златен медал НУМТИ ”Добрин Петков”-Пловдив със специалност „Пиано”. Висшето си образование получава в АМТИИ ”Проф. Асен Диамандиев”-Пловдив, където се дипломира като Магистър-Учител по музика. През 2007 г. защитава докторат по научната специалност „Методика на обучението по музика” на тема „Ролята на музикалното възпитание за социализирането на обучаваните” в катедра „Музика” на ПУ ”П. Хилендарски”. Има професионална квалификация ”Ресурсен учител” от АМТИИ, както и Първа професионално-квалификационна степен–ДИУУ от Софийски университет „Кл.Охридски”, дипломи от множество семинари, обучения и майсторски класове. Работи като преподавател по пиано и солфеж в НУМТИ „Добрин Петков”, в ПУ”П. Хилендарски”, както и като базов учител по музика. От 2012 г. е доцент по Методика на музикалното възпитание в АМТИИ ”Проф. Асен Диамандиев”, заемала е длъжността ръководител на катедра „Музикална педагогика и дирижиране”, а понастоящем е заместник-ректор в направление „Учебна дейност, акредитация и рейтингова система”. Доц. д-р Коловска има многобройни участия в национални и международни образователни проекти, активна преподавателска дейност като ръководител и рецензент на бакалаври, магистри и докторанти, автор и модератор на обучителни курсове, семинари и програми, активен участник в административната и синдикалната дейност на АМТИИ, двукратен носител на Наградата на Ректора.

В обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „професор” доц. д-р Коловска участва с монографичен труд, статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация /2/ и статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове /27/. Кандидатът представя 30 научни труда и 85 цитирания след избора ѝ за доцент през 2012 г. Приложената справка за изпълнение на минималните научни изисквания показва богата и разнообразна дейност, надхвърляща многократно изискванията.

Монографичният труд „Нови методи на музикално обучение и възпитание и интегрирането им в подготовката на бъдещи учители по музика”/ Пловдив: M&BM Ltd., 2022 г. ISBN 978-619-7682-06-9/ е посветен на спецификата на методите на музикално обучение и възпитание в контекста на актуалните тенденции в музикалното образование в България и света. Структуриран е в 4 глави и библиография от 70 литературни източника. Изложението е плод на богатия дългогодишен личен педагогически опит на автора в сферата на музикалното образование и всички негови звена-от детска градина до магистърска и докторантска степен. Съществено важно е позоваването на редица нормативни документи, които регламентират критериите за качество на образователния процес, квалификацията на учителите, финансирането и развитието на компетенциите им. Доц. д-р Коловска демонстрира високо ниво на познаване на системата на образованието в България и по света, подкрепени от участието ѝ в национални и международни форуми по проблемите на образованието, научни конференции, организационни срещи, членство в комисии и звена, анализиращи и контролиращи образователния процес. За целите на изследването в методологически план са използвани компетентностен, дейностен, систематичен и интегративни подходи.

Новите методи в обучението са представени като необходимост и адаптация към динамиката на образователния процес и осигуряването на добре подготвени кадри за работа в сферата на педагогическото образование в контекста на стартиралата национална програма „Повишаване компетентностите на преподавателите от държавните висши училища, подготвящи бъдещи учители” от 19.01.2021г. Програмата

обхваща водещи компетентностни модели, които следва да са познати и приложими в практиката на учителите, включване на иновативен подход в изработването на учебни планове, учебни програми, квалификационни характеристики. Поставен е акцент върху комплексния характер на педагогическия процес и връзката му с дигитализация, иновация и интеркултурност. Коловска представя новите тенденции в образованието: интегралност чрез STEAM-практики, игровизация, проектнобазирано обучение, използване на различни информационни и комуникативни технологии като средство, „обърната класна стая” и др. Сред педагогическите методи се открояват „планът Далтън”- предоставяне повече свобода на учениците по отношение на индивидуалното темпо на работа и развитие, методът на „цялостно обучение”, методът Декроли и др.

Първа глава „Аксиология на музикално-педагогическото образование” представя теория за ориентацията на личността в света на музикалните и педагогическите ценности и активното участие в творческия процес „музика-учител-ученик”. Изтъкната е необходимостта от постоянно стимулиране креативността и въображението на музикалния педагог, допринасящо за успешна творческа реализация и достигане на високи педагогически постижения, съизмерими с изискванията на новото време.

Обект на Втора глава е съвременната парадигма на музикалното образование. Представени са основните характеристики на българската музикално-образователна система, националните ѝ специфики и настоящите проблеми. Авторът акцентира върху образователните цели: създаване на духовна култура, изграждане на естетически вкус, ценностна ориентация и отношение чрез изкуството, възпитаване на творчески нагласи и методи за себеизява у подрастващите и др. Музикалните дейности в часа по музика, както и в извънкласните и извънучилищни занимания, са разгледани в контекста на необходимостта от нови методически похвати при формиране на музикалната култура на децата.

В Трета глава са представени подробно новите методи на музикално обучение и възпитание, които целят интегрирано междупредметно взаимодействие; обучение от знания към практически умения; насоченост към постигане на реални измерими резултати. Иновативният начин на обучение се изразява в промени по

отношение на позицията на обучаваните, учебното съдържание, образователната среда и ролята на учителя.

Четвърта глава разглежда професионално-педагогическата подготовка на учителите по музика, квалификационната им характеристика, учебните планове и учебното съдържание на дисциплините, изучавани в АМГИИ. Доц. д-р Коловска разглежда етапите на планиране и осъществяване на учебен процес /урок по музика/ със съответната специфика, основни изисквания, примерен план и реално протичане на урока. Анализирането и овладяването на оптимално добра организация на урока по музика дава възможност на участниците в образователния процес –обучавани и учител – да изградят творческа образователна среда, която се подчинява на определени правила. Подчертана е ролята на творческата инвенция, въображението и емоционалността, необходими за всички участници в образователния процес, както и ролята на самия учител – музикант, преподавател и модератор на музикално-възпитателния процес.

Монографичното изследване „Нови методи на музикално обучение и възпитание и интегрирането им в подготовката на бъдещи учители по музика” представлява интерес за специалистите педагози, студенти, преподаватели, методисти, базови учители и по-широк кръг читатели, интересувани се от проблемите на музикалното образование, които ще намерят информация за актуалните тенденции, новите модели на обучение и тяхната практическа приложимост у нас.

Научните разработки на доц. д-р Коловска засягат няколко тематични области, в които тя има доказан принос: професионално-педагогическата подготовка на бъдещи учители по музика, педагогическата практика по музика като важен фактор в професионалното изграждане на младите педагози; методически основания, подходи и проблеми в обучението по дисциплините от методическия цикъл, както и съвременните предизвикателства, тенденции и перспективи в музикалното образование. В тази връзка тя е автор на множество статии и доклади, публикувани в престижни издания у нас и в чужбина. Прави впечатление нейната информираност за най-съвременните тенденции в музикалното образование, както и творческото ѝ отношение и личен принос към засегнатата проблематика. Важно място в публикациите заема компетентностния подход като доминиращ за образователния процес през

последното десетилетие на XXI век. Доц. д-р Коловска аргументира необходимостта от внедряването му в учебното съдържание, учебните планове и програми, паралелно с въвеждането на неизползвани или малко популярни досега у нас иновативни методи и подходи на обучение. Нейната активна позиция по този въпрос допринася за утвърждаването на новия стандарт и качество на музикалното образование, актуализирани с постиженията на европейските образователни системи. В този смисъл е логичен и големият брой цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране /85/, доказващи научната стойност и интереса към теоретичните ѝ разработки.

Доц. д-р Коловска участва в редица национални научни и образователни проекти, сред които „Ключът на музиката“ , „Развитие на художествената култура на ученици и студенти“ и инициативата на МОМН „За по-качествено образование“. В качеството си на ръководител тя осъществява 7 проекта, станали традиционни и привличащи все повече участници-млади музиканти, бъдещи и настоящи учители, които са мотивирани да се развиват и обогатяват педагогическата си практика с актуални методически умения. Тук се открояват: „Развитие на практическите и художественотворческите умения на студенти от специалност „Педагогика на обучението по музика в АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“– Пловдив“, „Празник на детската песен“, „Национален конкурс „Млад учител по музика“. Реализацията на тези проекти несъмнено допринася за отстояване репутацията на АМТИИ ”Проф. Асен Диамандиев” като учебно заведение с дългогодишни традиции и постигнати високи резултати в областта на музикално-педагогическото образование.

В заключение на всичко гореказано, подкрепям убедено кандидатурата на доц. д-р Цветанка Коловска за заемане на академичната длъжност “професор” област на висше образование 1. Педагогически науки, специалност „Методика на обучението по музика” в професионално направление 1.3. „Методика на обучението по...” и пожелавам успех и удовлетворение в нейната бъдеща научна и преподавателска дейност.

25.08.2022г.

Проф. д-р Весела Гелева

